

JESAJA

7-8

De bedreiging van Juda en de dubbele
vervulling van de profetie over Immanuel

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/jesaja/7-8

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Achaz bedreigd door Syrië en Israël	4 min	4
2	Gods boodschap van vertrouwen aan Achaz	3 min	5
3	De ondergang van Efraïm binnen 65 jaar	2 min	7
4	Achaz weigert Gods teken	3 min	9
5	De profetie over Immanuel	2 min	11
6	Het kind als teken voor Achaz	2 min	12
7	Jesaja's zoon en de nabije vervulling	2 min	13
8	Maher-Sjalal-Chasj-Baz als Immanuel	2 min	14
9	De betekenis van het woord maagd	3 min	15
10	Een natuurlijk teken van God	2 min	16
11	De maagd als beeld van Jeruzalem	3 min	17
12	Alma, betulah en Jesaja's vrouw	3 min	19
13	Christus als tweede vervulling	4 min	20
14	Immanuel als aanduiding van Jezus	3 min	22

15	Wrongel en honing in een verwoest land	2 min	24
16	Assyrië verwoest Israël en het land	4 min	25
17	Siloah en de overstromende Eufraat	3 min	27
18	God is met Juda tegen zijn vijanden	4 min	29
19	Jezus als steen des aanstoots	3 min	32
20	Jesaja verzegelt zijn getuigenis	2 min	34
21	Jesaja als voorafbeelding van Christus	3 min	35
22	Gods woord tegenover dodenbezwering	3 min	37
	Om verder te lezen		38

1

Achaz bedreigd door Syrië en Israël

Laten we naar Jesaja hoofdstuk 7 gaan. Daar vinden we een van de bekendste en misschien wel een van de meest verkeerd begrepen passages in Jesaja, de beroemde passage over de maagd en haar zoon. De achtergrond daarvan is een gesprek tussen Jesaja en koning Achaz, die niet een van de goede koningen van Juda was.

Achaz was bang voor twee dingen. Ten eerste werd hij als koning van Juda bedreigd door Assyrië, dat vrijwel alle kleinere landen in die streek aan het veroveren en annexeren was. Daarom dreigde Juda door Assyrië veroverd en opgeslokt te worden. Aan de andere kant was er iets anders wat een directer gevaar vormde. Het koninkrijk Israël in het noorden en het koninkrijk Syrië waren twee aangrenzende kleine koninkrijken ten noorden van hem. Zij spanden samen om een verbond te sluiten, zodat ze met hun gezamenlijke strijdkrachten weerstand konden bieden aan Assyrië. Omdat ze vonden dat ze daar met zijn tweeën niet sterk genoeg voor waren, wilden ze dat Juda ook aan dit verbond zou deelnemen.

Achaz had er blijkbaar geen vertrouwen in dat deelname aan dit verbond een bondgenootschap zou opleveren dat sterk genoeg was om weerstand te bieden aan een macht die zo groot en sterk was als Assyrië. Het zou misschien alleen maar de woede van Assyrië over hen afroepen. Assyrië zou horen dat deze groep volken — eigenlijk maar een stel nietige volkjes — zich verenigde om weerstand te bieden aan de agressie van Assyrië. Volgens mij dacht hij dat deelname aan het verbond er waarschijnlijk alleen maar toe zou leiden dat Assyrië hen eerder zou aanvallen en dat ze weggevaagd zouden worden. Daarom verzette hij zich tegen deelname aan het bondgenootschap.

Maar de leden die zich al bij het bondgenootschap hadden aangesloten, Israël en Syrië, spanden nu samen om naar het zuiden te trekken, met geweld een bres in de muren van Jeruzalem te slaan, Achaz uit zijn ambt te zetten en hem door iemand anders te vervangen. Die ander wordt in vers 6 de zoon van Tabeël genoemd. Dat kan een echte naam zijn, maar Tabeël betekent 'een nietsnut'. Misschien was het gewoon een

spottende bijnaam voor de man die ze in de plaats van Achaz wilden zetten: hij was een nietsnut. Toch zou hij zich beter schikken naar de wensen van degenen die dit grotere bondgenootschap tegen Assyrië probeerden te vormen.

Achaz had kennelijk al besloten weerstand te bieden aan de druk van Israël en Syrië. Hij inspecteerde de watervoorziening van de stad, omdat hij blijkbaar een belegering verwachtte. Wanneer je belegerd wordt, wil je in de ommuurde stad niet zonder voedsel of water komen te zitten. Hij inspecteerde dus blijkbaar de watervoorziening van de stad, omdat hij verwachtte dat ze misschien belegerd zouden worden. Hij kreeg bericht dat Syrië en Israël daadwerkelijk hun troepen tegen hem hadden opgesteld.

Op dat moment werd Jesaja gestuurd om met hem te spreken. Hij moest er bij hem op aandringen zich geen zorgen te maken over die twee volken, en zelfs niet over Assyrië, maar zich er zorgen om te maken dat hij de Heere behaagde en op God vertrouwde. Achaz dacht daar anders over. Hij was niet iemand die op God vertrouwde, en hij luisterde niet naar Jesaja. In de context van dit gesprek doet Jesaja de voorspelling die wij met Christus zijn gaan verbinden vanwege de manier waarop die in het Nieuwe Testament wordt gebruikt.

In vers 1 staat:

2

Gods boodschap van vertrouwen aan Achaz

Het gebeurde in de dagen van Achaz, de zoon van Jotham, de zoon van Uzzia, de koning van Juda, dat Rezin, de koning van Syrië, met Pekah, de zoon van Remalia, de koning van Israël, optrok naar Jeruzalem om er oorlog tegen te voeren, maar hij was niet in staat er de overwinning op te behalen.

JESAJA 7:1

Trouwens, hier wordt van de dood van Uzzia overgesprongen naar de regering van Achaz. De regering van Jotham wordt overgeslagen, hoewel ons in vers 1 van hoofdstuk 1 wordt verteld dat de profetie van Jesaja zich ook over de regering van Jotham uitstreckte. Of we voorbeelden hebben van zijn profetieën tijdens de regering van Jotham, wordt ons nergens verteld. Maar nu was Achaz koning, de kleinzoon van Uzzia. Dit was tussen 735 en 720 voor Christus.

Tijdens die regering gebeurde het volgende:

Rezin, de koning van Syrië, en Pekach, de zoon van Remaljahu en de koning van Israël, trokken op naar Jeruzalem om er oorlog tegen te voeren, maar ze konden de stad niet verslaan. Toen werd aan het huis van David verteld:

Dat betekent Achaz, die op dat moment als koning uit de dynastie van David regeerde.

Toen het huis van David verteld werd: Syrië is neergestreken op Efraïm, beefde zijn hart en het hart van zijn volk, zoals de bomen in het woud beven voor de wind.

JESAJA 7:2

Want hij was bang.

En de HEERE zei tegen Jesaja: Ga nu op weg, Achaz tegemoet, u en uw zoon Sjear-Jasjub, naar het einde van de waterloop van de boenvijver, bij de weg naar het Blekersveld.

JESAJA 7:3

Schear-Jaschub is de eerste zoon van Jesaja. In hoofdstuk 8 komt er nog een. Schear-Jaschub betekent 'een overblijfsel zal terugkeren'. Misschien moest Jesaja zijn zoon meenemen omdat de naam van zijn zoon deel uitmaakte van zijn boodschap. Hij zou Achaz dus ontmoeten bij het aquaduct, waar de watervoorziening was. Achaz was daar ongetwijfeld om de waterstanden te controleren.

Zeg dan tegen hem: Beheers uzelf, blijf rustig, wees niet bevreesd, laat uw hart niet week worden voor die twee rokende stukken brandhout, voor de brandende toorn van Rezin en Syrië, en van de zoon van Remalia. Syrië heeft immers kwaad tegen u beraamd, samen met Efraïm en de zoon van Remalia, door te zeggen: Laten wij oprukken tegen Juda, het in angst laten verkeren, het onder ons verdelen en de zoon van Tabeal er als koning over aanstellen in het midden van haar. Zo zegt de Heere HEERE: Dat zal niet bestaan en dat zal niet gebeuren!

JESAJA 7:4-7

Dat wil zeggen dat de samenzwering tegen Juda geen stand zou houden.

3

De ondergang van Efraïm binnen 65 jaar

Want het hoofd van Syrië is Damascus, en het hoofd van Damascus is Rezin. En binnen vijfenzestig jaar zal Efraïm verpletterd worden en niet meer als volk bestaan.

JESAJA 7:8

Dat is de hoofdstad van dat land.

Ondertussen zal Samaria het hoofd van Efraïm zijn en de zoon van Remalia het hoofd van Samaria. Indien u niet gelooft, voorwaar, u zult geen stand houden.

JESAJA 7:9

Dat wil zeggen dat hij uit zijn ambt zal worden gezet als hij niet op God vertrouwt, maar zijn veiligheid ergens anders zoekt. Hij zal niet lang standhouden. Maar als hij op God vertrouwt, zal het anders zijn.

Nu zouden die 65 jaar ons, als dit aan het begin van de regering van Achaz is, zoals algemeen wordt aangenomen, vanaf dat moment naar het jaar 670 voor Christus brengen. En inderdaad was tegen 670 voor Christus Esar-Haddon, de Assyriër, naar Israël gekomen, het noordelijke koninkrijk, dat toen al verslagen was. Het was in 722 voor Christus verslagen door een eerdere Assyrische koning, Sargon de Tweede. Maar veel later kwam er een andere Assyrische koning, die het noordelijke koninkrijk verwoestte en opnieuw bevolkte. Hij bracht gevangenen uit andere gebieden binnen om daar de bevolking te vormen, en hij voerde Israëlieten weg. Zo raakte de bevolking van het gebied in wezen vermengd. Er was in het noordelijke koninkrijk geen volk Israël meer. Ze trouwden onderling. Ze werden in het Nieuwe Testament de Samaritanen genoemd. Ze vormden geen afzonderlijke bloedlijn meer. Ze waren vermengd.

Dus binnen 65 jaar werd Efraïm gebroken, zodat het geen volk meer was. Natuurlijk werd Efraïm al binnen ongeveer dertien jaar na dit moment gebroken en verslagen. Het Israëlitische ras hield niet onmiddellijk op als volk te bestaan, maar binnen 65 jaar daarna gebeurde dat wel.

Nu vers 10:

4

Achaz weigert Gods teken

Opnieuw sprak de HEERE tegen Achaz: Vraag voor uzelf een teken van de HEERE, uw God, vraag het beneden in de diepte of boven in de hoogte.

JESAJA 7:10-11

Blijkbaar zegt Hij in Zijn genade: 'Ik besef dat je waarschijnlijk graag enig bewijs zou zien van wat Ik zeg.' En God biedt aan hem daar bovennatuurlijk bewijs van te geven, als hij dat wil. Wat voor teken hij ook vraagt, God zal het hem geven. Hij hoeft er alleen maar om te vragen.

Achaz zei:

Maar Achaz zei: Ik zal het niet vragen en de HEERE niet op de proef stellen.

JESAJA 7:12

Zijn antwoord was een soort geveinsde vroomheid: 'Ik wil God niet op de proef stellen.' Maar het was God Die hem had gezegd het te doen.

Dit is heel interessant. Wanneer God tegen je zegt dat je iets moet doen en je doet het, stel je God niet op de proef. Als God niet tegen je zegt dat je iets moet doen en je doet het toch, stel je God misschien wel op de proef. Dat gebeurde toen satan tegen Jezus zei dat Hij van de top van de tempel moest springen, omdat de Schrift had gezegd:

Want Hij zal voor u Zijn engelen bevel geven dat zij u bewaren op al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, zodat u uw voet aan geen steen stoot.

PSALMEN 91:11-12

Dus zei satan: 'De Schrift belooft dat. Waarom springt U dan niet gewoon?' Jezus zei:

Er staat geschreven: stel de Heer, je God, niet op de proef.

Of:

Stel je God niet op de proef.

Wat hield het dan in om God op de proef te stellen? God had beloofd dat de engelen opdracht hadden gekregen, maar God zei niet tegen Jezus dat Hij daarvandaan moest springen. God doet beloften aan Zijn volk wanneer zij Hem gehoorzamen. Maar je kunt niet zomaar zonder opdracht van God doen wat je zelf wilt en vervolgens God vragen om op bovennatuurlijke wijze in te grijpen om je te helpen. Gods bovennatuurlijke kracht is beschikbaar voor hen die Hem gehoorzamen, en Zijn beloften gelden voor hen die gehoorzamen aan wat Hij zegt. Als je niet handelt in gehoorzaamheid aan God, maar wel verwacht dat God wonderbaarlijke dingen doet om je te redden uit de domme situatie waarin je jezelf hebt gebracht, dan stel je God op de proef.

Maar wanneer God je gebiedt het te doen, stel je God niet op de proef. Achaz kreeg van God het gebod om een teken te vragen. 'Nee, ik wil de Heere niet op de proef stellen door om een teken te vragen.' Dus Jesaja wordt een beetje ongeduldig met hem. Hij zegt:

Toen zei hij: Luister toch, huis van David, is het u niet genoeg mensen te vermoeien, dat u ook mijn God vermoeit?

JESAJA 7:13

Let op de overgang van 'jouw God' in vers 11 naar 'mijn God' in vers 13. Hij zei tegen Achaz:

Vraag voor uzelf een teken van de HEERE, uw God, vraag het beneden in de diepte of boven in de hoogte.

JESAJA 7:11

Maar het is duidelijk dat Achaz God niet gehoorzaamt, dus noemt Jesaja God 'mijn God'. Misschien is Hij uiteindelijk niet jouw God.

5

De profetie over Immanuel

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven. Boter en honing zal Hij eten, totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen. Voorzeker, voordat de jongen in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen, zal het land verlaten zijn, namelijk het land van de twee koningen voor wie u in angst verkeert.

JESAJA 7:14-16

Dit is een volledige profetie. Vanaf dit punt gaat de profetie een iets andere kant op. Er wordt verwezen naar een Kind Dat geboren zal worden. Blijkbaar zal de bedreiging voor Juda verdwenen zijn wanneer het Kind nog jong is. Hij kan dan nog geen goed van kwaad onderscheiden en heeft nog niet de leeftijd bereikt waarop iemand verantwoordelijk kan worden gehouden. Het land Syrië en het land Israël, waarvoor Achaz bang was, zullen door hun beide koningen verlaten zijn.

En inderdaad was dat binnen ongeveer drie jaar na dit moment het geval. In 732 voor Christus, tien jaar voordat Samaria viel, viel Syrië. Damascus en Rezin, de koning daar, vielen binnen drie jaar na dit moment in handen van de Assyriërs. Als deze profetie niet later dan 735 werd uitgesproken, dan veroverde Assyrië in 732, slechts drie jaar later, Syrië. Dat betekende het einde van Rezin en Syrië en van hun aandeel in deze bedreiging.

Maar Israël was er nog. Israël viel pas tien jaar daarna. Vanaf het gesprek van Jesaja met Achaz duurde het dus misschien twaalf of dertien jaar voordat Israël viel. Maar hij zei niets over de val van Israël. Hij zei dat de koningen van het toneel zouden verdwijnen. Pekah, de koning van Israël, werd vermoord in hetzelfde jaar waarin Syrië viel. Binnen drie jaar waren beide koningen dus van het toneel verdwenen.

Rezin, de koning van Syrië, verdween toen zijn land door Assyrië werd verslagen, en Pekah werd door een van zijn landgenoten vermoord. Beide koningen waren dus binnen drie jaar dood.

6

Het kind als teken voor Achaz

Nu luidde de profetie dat er een kind geboren zou worden. Voordat dat kind de leeftijd bereikte waarop het goed van kwaad kon onderscheiden, zouden deze koningen verdwenen zijn. Het kind om wie het ging, moet duidelijk een kind zijn geweest dat kort daarna geboren zou worden. En toch brengen wij vers 14 natuurlijk in verband met Christus, Die pas ruim zevenhonderd jaar later werd geboren. Dit brengt sommige mensen in verwarring, omdat Jesaja 7:14 heel duidelijk door Mattheüs wordt aangehaald als iets wat bij de maagdelijke geboorte van Christus in Mattheüs 1:23 werd vervuld. Wanneer daar wordt gesproken over de maagd Maria, die een zoon krijgt, staat er dat zo in vervulling ging wat door de profeet Jesaja was gesproken. Mattheüs haalt dit vers aan:

Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en u zult Hem de Naam Immanuel geven; vertaald betekent dat: God met ons.

MATTHEÛS 1:23

Het vers is dus duidelijk van toepassing op Jezus. Maar het grootste deel van de rest van de omringende context roept vragen op over de toepassing ervan op Jezus. Er staat namelijk allereerst dat de geboorte van dit kind een teken voor koning Achaz moest zijn. Een teken waarvan? Een teken dat Gods profetie waar was, namelijk dat Syrië en Israël Juda niet zouden veroveren. God zou Achaz daarvan een teken geven. Er zal een kind geboren worden, en voordat dat kind ook maar enigszins op leeftijd is gekomen, zullen deze koningen verdwenen zijn. Welnu, een kind dat, laten we zeggen, kort na deze uitspraak geboren werd, zou die voorspelling zeker vervullen. Want binnen drie jaar na dit tijdstip waren die koningen verdwenen. Het lijkt dus een profetie te zijn over iets wat op het punt staat te gebeuren.

7

Jesaja's zoon en de nabije vervulling

Om dit te begrijpen, moeten we hoofdstuk 8 erbij betrekken, hoewel we nog niet heel hoofdstuk 7 hebben behandeld. Aan het begin van hoofdstuk 8 staat:

Verder zei de HEERE tegen mij: Neem u een groot schrijfbord en schrijf daarop, voor iedereen leesbaar: Maher Sjalal Chasj Baz. Toen nam ik voor mijzelf betrouwbare getuigen: Uria, de priester, en Zacharia, de zoon van Jeberechja. Ik was tot de profetes genaderd, zij werd zwanger en baarde een zoon. Toen zei de HEERE tegen mij: Geef hem de naam Maher Sjalal Chasj Baz. Want voordat het jongetje papa of mama zal kunnen roepen, zal men het vermogen van Damascus en de buit van Samaria vóór de koning van Assyrië dragen.

JESAJA 8:1-4

Je kunt zien dat dit in wezen dezelfde voorspelling is. Er zal een kind geboren worden, en voordat het kind ook maar enigszins op leeftijd is gekomen, zal deze dreiging verdwenen zijn. In hoofdstuk 7 is dat voordat hij weet het goede te kiezen en het kwade te verwerpen. In hoofdstuk 8 is dat voordat hij 'mama' of 'papa' kan zeggen, voordat hij zelfs maar zijn eerste woorden kan uitspreken. Achaz zal korte tijd na de geboorte van dit kind niets meer te vrezen hebben. Dat is de voorspelling. En die wordt gedaan over het kind van Jesaja, Maher-Sjalal-Chasj-Baz. Dat is trouwens een naam die betekent: 'Haast je naar de buit, spoed je naar de roof.'

Daarna werd er in hoofdstuk 8 een profetie gegeven, die kennelijk bij de geboorte van het kind tot hem werd uitgesproken. Misschien vind je dat vreemd. Waarom zou je tegen een kind spreken dat het niet eens kan begrijpen? Het is gewoon een manier om zoiets te doen. Zacharias, de vader van Johannes de Doper, deed hetzelfde. Toen Johannes de Doper geboren werd, sprak hij een profetie uit en richtte die ook tot het kind. Het kind kon die niet begrijpen. Het gaat meer om het effect.

Jesaja lijkt vervolgens een profetie tot zijn kind uit te spreken, en tegen het kind wordt gezegd dat Assyrië het land zal binnenkomen. In vers 8 zegt Jesaja, sprekend over Assyrië:

Hij dringt door tot in Juda, overspoelt het, trekt er doorheen, hij reikt tot aan de hals, en zijn uitgebreide vleugels zullen de volle breedte van Uw land innemen, Immanuel!

JESAJA 8:8

Nu spreekt hij kennelijk tot zijn kind, en hij noemt zijn kind Immanuel.

8

Maher-Sjalal-Chasj-Baz als Immanuel

We hebben hier dus een paar interessante dingen uit te zoeken. Jesaja voorspelde in hoofdstuk 7 aan Achaz dat er een kind geboren zou worden. In de allereerste levensfase van dat kind zouden deze twee koningen niet langer een bedreiging vormen, en het kind zou Immanuel genoemd worden. Immanuel betekent ‘God met ons’, of, als andere mogelijkheid, ‘God is met ons’. De Hebreeuwse vorm laat beide vertalingen toe. Als bij de geboorte van dit kind wordt gezegd dat zijn naam ‘God met ons’ of ‘God is met ons’ zal zijn, betekent dat uiteraard dat de geboorte van dit kind het teken is dat God nog steeds met Juda is. In het volgende hoofdstuk wordt dus de zoon van Jesaja geboren, en over hem worden dezelfde dingen gezegd. Er zijn echter een paar problemen. Eén daarvan is dat ons in het Nieuwe Testament wordt verteld dat Jesaja 7:14 over Jezus gaat. Maar als je het Nieuwe Testament niet had om je dat te vertellen, zou ieder weldenkend mens die hoofdstuk 7 en daarna hoofdstuk 8 leest, zeggen: ‘Goed, de voorspelling staat in hoofdstuk 7 en de vervulling in hoofdstuk 8: de zoon van Jesaja.’ De overeenkomsten zijn dat er een vrouw zwanger zal worden en een zoon zal baren, dat hij Immanuel genoemd zal worden, en dat deze twee koningen tijdens zijn vroegste kinderjaren geen bedreiging meer zullen vormen. Deze drie dingen gelden voor beide zonen.

9

De betekenis van het woord maagd

Maar er zijn een paar dingen die de christen moeilijk kan verteren. Misschien gold dat niet voor de oorspronkelijke Joodse lezers, maar voor de christen die dit met Jezus en de maagdelijke geboorte is gaan verbinden, zijn er twee problemen. Eén daarvan is dat er in vers 14 van hoofdstuk 7 staat:

De maagd zal zwanger worden en een kind ter wereld brengen.

Het kind van Jesaja werd beslist niet uit een maagd geboren. De gebruikte Engelse Bijbelvertaling zegt uitdrukkelijk dat hij bij haar naar binnen ging en dat zij zwanger werd, wat vanzelfsprekend betekent dat ze geslachtsgemeenschap hadden.

Commentatoren zeggen dat dit de vrouw van Jesaja was. Nou, dat was zij waarschijnlijk ook. Als zij dat voordien nog niet was, werd ze dat waarschijnlijk voordat deze verwekking plaatsvond. Misschien is hij met deze vrouw getrouwd. Natuurlijk had hij al een vrouw, of had hij er een gehad, want hij had al een zoon die Schear-Jaschub heette. Maar we weten niets over de moeder van Schear-Jaschub. Misschien was zij gestorven. Misschien was Jesaja een alleenstaande man en is hij met een nieuwe vrouw getrouwd, en was dit hun eerste kind. Er is beslist geen enkele aanwijzing dat hier iets immoreels gebeurde.

Maar het is duidelijk dat Jesaja naar deze profetes ging. Het is interessant dat Hij niet zegt: 'Ga naar je vrouw.' Misschien droeg God hem op met deze profetes te trouwen en bij haar een kind te verwekken, terwijl zij nog niet getrouwd was. Toch was zij beslist geen maagd toen de verwekking plaatsvond, want Jesaja en zij hadden normale seksuele betrekkingen, en Maher-Sjalal-Chasj-Baz werd op natuurlijke wijze verwekt en geboren.

Sommige mensen hebben hierover op verschillende manieren geredeneerd.

Sommigen hebben gezegd dat 'maagd' hier, het Hebreeuwse woord alma, niet zozeer een vrouw betekent die onaangeroerd en seksueel onervaren is, maar eenvoudigweg een jonge vrouw van huwbare leeftijd. Commentatoren brengen dit heel vaak naar voren: alma betekent niet noodzakelijk hetzelfde als wat wij bedoelen wanneer we het

woord ‘maagd’ gebruiken. In het Hebreeuws heeft het niet helemaal hetzelfde beperkte betekenisbereik. Het betekent iedere vrouw die de huwbare leeftijd heeft. Ze kan seksueel rein zijn of niet, maar als ze niet getrouwd is en nooit getrouwd is geweest, wordt ze een alma genoemd.

Er wordt dus aangevoerd dat dit erop zou wijzen dat de vrouw van Jesaja de betreffende maagd, de alma, kon zijn. Ze was natuurlijk geen maagd toen ze zwanger werd, maar ze was een jonge vrouw van huwbare leeftijd. Als ondersteuning voor deze opvatting zeggen de geleerden die haar naar voren brengen dat er in het Hebreeuws nog een ander woord voor maagd bestaat. Dat is betulah. Betulah, zeggen ze, betekent een maagd, een vrouw zonder seksuele voorgeschiedenis, terwijl alma een algemenere aanduiding is voor een jonge vrouw van huwbare leeftijd. Ze zeggen dat in deze passage het woord alma wordt gebruikt en niet betulah, en dat er dus niet specifiek wordt bedoeld op wat wij een maagd noemen. Daarom zou de vrouw van Jesaja hier aan de beschrijving kunnen voldoen.

10

Een natuurlijk teken van God

Een ander bezwaar dat christenen soms tegen deze suggestie inbrengen, is dat de geboorte van dit kind een teken moet zijn:

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven.

JESAJA 7:14

Hoe zou het een teken kunnen zijn als een baby op natuurlijke wijze wordt geboren? We zijn bijna geneigd te denken dat een teken een bovennatuurlijke gebeurtenis moet zijn. Dat bezwaar houdt echter geen stand, want een teken hoeft geen bovennatuurlijke gebeurtenis te zijn. Het hoeft alleen maar een voorspelde gebeurtenis te zijn, een gebeurtenis die wordt voorspeld en vervolgens plaatsvindt.

Als je verderop in Jesaja 8 kijkt, in vers 18, zegt Jesaja:

Zie, ik en de kinderen die de HEERE mij gegeven heeft, dienen tot tekenen en wonderen in Israël, afkomstig van de HEERE van de legermachten, Die op de berg Sion woont.

JESAJA 8:18

Dat zouden Schear-Jaschub en Maher-Schalal-Chas-Baz zijn. Hij zegt:

Wij zijn tekenen en wonderen in Israël.

Wie? Jesaja en zijn kinderen zijn tekenen. Er is dus beslist geen bezwaar tegen de uitspraak dat de geboorte van Maher-Sjalal-Chasj-Baz een teken was. Jesaja zegt dat zelf. Het hoeft geen bovennatuurlijk teken te zijn.

Met andere woorden, als we het Nieuwe Testament niet hadden, dat dit met Jezus vereenzelvigt, zouden we volgens veel geleerden niet op zoek zijn naar een letterlijke, wonderbaarlijke maagdelijke geboorte. Het hoeft niet wonderbaarlijk te zijn om een teken te zijn, en de alma hoeft geen maagd te zijn. Alles in de passage laat zich daarom probleemloos toepassen op de vrouw van Jesaja.

11

De maagd als beeld van Jeruzalem

Een belangrijk punt dat in deze discussie vaak over het hoofd wordt gezien, is dat er niet staat:

Een maagd zal zwanger worden.

Er staat:

De maagd zal zwanger worden.

Wat betekent de uitdrukking 'de maagd'? Er is een specifieke persoon of entiteit die 'de maagd' wordt genoemd. Het is dus geen algemene uitspraak dat een maagd zwanger zal worden. Wie zouden Israël en Achaz met 'de maagd' hebben geïdentificeerd?

Het antwoord is misschien te vinden in Jesaja, hoofdstuk 37. In Jesaja 37:22 wordt Hizkia door Jesaja bemoedigd met een boodschap aan Sanherib, de Assyrische koning die de stad belegerde:

Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u.

JESAJA 37:22

Met andere woorden: Sanherib, je wordt bespot door dit kleine meisje, Jeruzalem. ‘Klein meisje’ en ‘maagd’ zouden natuurlijk duiden op het minst indrukwekkende, het minst intimiderende soort persoon: een kind, een meisje. Hier staat Sanherib, de grote, sterke kerel uit de buurt, en hij bedreigt de stad. Vergeleken met hem is de stad als een klein kind, een klein meisje. Maar zij bespot hem met opzet, omdat God haar gaat beschermen.

Let er echter op hoe hij haar noemt. Hij noemt haar de maagd. Jesaja zei eerder:

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven.

JESAJA 7:14

Maar hier verwijst de maagd naar Jeruzalem, of naar de bevolking van Jeruzalem. Er zal in Jeruzalem een kind geboren worden. In de eerste verzen van Openbaring, hoofdstuk 12, zien we dat het overblijfsel van Israël wordt voorgesteld als een vrouw die zwanger is en een zoon zal baren. Haar zoon zal de volken met een ijzeren staf regeren. Dit is natuurlijk de geboorte van Jezus. Er wordt gezegd dat Hij uit deze vrouw geboren wordt, maar de vrouw is niet werkelijk een echte vrouw. Zij vertegenwoordigt Israël. Jezus was een voortbrengsel van het Joodse volk. Het Joodse volk heeft Jezus als het ware biologisch voortgebracht. Er wordt niet gesproken over Zijn specifieke moeder, Maria. Het volk, of het overblijfsel van het volk dat Jezus voortbracht, wordt daar voorgesteld als een zwangere vrouw.

In Jesaja's tijd kon hij over zijn eigen kind, dat in Jeruzalem geboren werd, spreken als een kind van Jeruzalem. De maagd Jeruzalem bracht een kind voort. De betekenis van dat kind was dat zijn geboorte het nabije einde van Syrië en Israël aankondigde. De maagd kan hier dus verwijzen naar Jeruzalem, in plaats van naar Jesaja's vrouw of naar een bepaalde vrouw.

12

Alma, betulah en Jesaja's vrouw

Een bezwaar dat hiertegen ingebracht zou kunnen worden, is dat 'maagd' in Jesaja 7:14 het woord alma is, terwijl de maagd in hoofdstuk 37, vers 22, de kruisverwijzing die ik je gaf, de betulah is. Het zijn verschillende woorden, maar het betekenisbereik ervan komt overeen. Toen Jesaja in de Septuaginta in het Grieks werd vertaald, werd 'maagd' in beide passages met hetzelfde woord vertaald: parthenos. Parthenos is het Griekse woord voor een letterlijke maagd. De vertalers van de Septuaginta vertaalden 'maagd' op beide plaatsen met hetzelfde Griekse woord, parthenos. Hoewel er in het Hebreeuws op de ene plaats alma staat en op de andere betulah, beschouwden de Griekse geleerden die woorden blijkbaar in wezen als gelijkwaardige synoniemen. Ze konden hetzelfde Griekse woord gebruiken om ze allebei te vertalen. Ook al wordt er een ander Hebreeuws woord gebruikt, het beeld van een maagd als dé maagd, niet zomaar een maagd maar dé maagd, zoals Juda of Jeruzalem in hoofdstuk 37 wordt genoemd, kan ook de maagd zijn naar wie in Jesaja 7:14 wordt verwezen.

Hoe dan ook, alle bezwaren tegen de opvatting dat Jesaja's kind het geprofeteerde kind is, lijken gemakkelijk te weerleggen. Zelfs als we de maagd in Jesaja 7:14 willen opvatten als een letterlijke maagd in de Nederlandse betekenis van het woord, een vrouw die nooit seks heeft gehad, is het mogelijk dat Jesaja's toekomstige vrouw, de profetes, inderdaad nog maagd was toen Jesaja deze woorden sprak. Maar daarna trouwde hij met haar, en zij werd zwanger en kreeg een zoon. De woorden:

De maagd zal zwanger worden.

kunnen betekenen dat een vrouw die op dit moment maagd is, en daarom duidelijk nog niet zwanger is, ergens in de toekomst zwanger zal worden. Dat hoeft niet te betekenen dat ze daarbij maagd blijft. Zij is de maagd die nu maagd is, en zij zal zwanger worden en een zoon baren. Dit zal gebeuren met een vrouw die nog niet eens op weg is om een zoon te krijgen. Op dit moment is zij maagd, maar al snel zal zij zwanger worden en een zoon krijgen, en de geboorte van die zoon zal dit en dat betekenen.

Ik denk echter niet dat dit naar Jesaja's vrouw verwijst. Ik denk dat het naar Jeruzalem als de maagd verwijst. Hoe dan ook, er is geen reden waarom een Jood zonder het Nieuwe Testament die dit las, het op de Messias zou moeten toepassen, of op iemand anders dan de zoon die in Jesaja, hoofdstuk 8, geboren wordt.

13

Christus als tweede vervulling

Maar bedenk wat er gebeurde met de apostelen van Christus. Toen Hij uit de dood opstond en hen in de bovenzaal ontmoette, opende Hij hun verstand, zodat zij de Schriften konden begrijpen. Dat wil zeggen dat zij in de Schriften dingen zagen die anderen niet zagen, dingen die de Joden niet zouden zien, dingen die de rabbijnen niet wisten. Als de Schriften geen andere betekenissen bevatten dan die welke de rabbijnen al kenden, zou Jezus hun verstand niet hoeven te openen om ze te begrijpen. Ze konden immers naar de rabbijnen luisteren wanneer ze maar wilden. Van hen konden ze de betekenis horen. Maar er waren duidelijk betekenissen in het Oude Testament die de rabbijnen niet hadden begrepen en ook niet konden begrijpen. Dit was er blijkbaar een van, want Mattheüs haalt Jesaja 7:14 natuurlijk aan als een profetie die vervuld werd in de maagdelijke geboorte van Christus.

Daarbij beschouwt Mattheüs naar alle waarschijnlijkheid op dezelfde manier de volgende woorden als iets wat in de jeugd van Christus in vervulling was gegaan:

Toen Israël een kind was, had Ik hem lief, en uit Egypte heb Ik Mijn zoon geroepen.

HOSEA 11:1

Deze uitspraak in Hosea 11:1 gaat over Israël. Maar de apostelen zagen Israël als een type van Christus. Wat voor Israël gold, gold ook voor Christus.

Het is heel waarschijnlijk dat ook Mattheüs, door inspiratie, doordat zijn ogen en zijn verstand geopend waren zodat hij de Schriften op de juiste manier zou begrijpen, zag dat Maher-Sjalal-Chasj-Baz eveneens een type van Christus was. Hoe veelbetekenend was het dat in de bewoordingen van de passage over de geboorte van Maher-Sjalal-Chas-Baz een maagd werd genoemd, al kan dat daar op een heel andere manier bedoeld zijn dan Mattheüs het bedoelde. Niettemin werd ook 'zoon' in Hosea 11:1 anders bedoeld dan de manier waarop Mattheüs het in Mattheüs 2 gebruikte. De woorden hadden verschillende betekenissen, maar de uitspraak zoals die er staat, is een uitspraak over dit nieuwe feit. Het nieuwe feit is dat er een echte maagd is, niet alleen een symbool waarbij Jeruzalem een maagd wordt genoemd, maar een echte maagdelijke vrouw die zwanger wordt en een Zoon krijgt, en Zijn Naam wordt Immanuel genoemd.

God met ons is beslist een passende bijnaam voor Jezus en blijkbaar, op zijn eigen manier, ook een passende bijnaam voor de zoon van Jesaja. Hij was het teken dat God met Juda was. Maar wanneer Jezus geboren wordt, hoeveel te meer is dat dan een teken dat God met ons is? Met andere woorden, hier is waarschijnlijk sprake van type en antitype. Ik stel me voor dat Mattheüs het zo begreep.

Als we zeggen: 'Nou, dat klinkt vergezocht,' dan is het misschien vergezocht als wij aan het speculeren zouden zijn. Mattheüs speculeert niet. Hij is geïnspireerd door de Heilige Geest. Daarom zien we dat er inderdaad een vervulling kan zijn geweest, en misschien wel de enige vervulling die de Joden ooit verwachtten, in Jesaja's eigen zoon. Toch verwachtten ze niet genoeg. Ze wisten niet wat ze moesten verwachten. De Heilige Geest ziet hierin iets anders: een secundaire vervulling.

Dit is een van de weinige keren in de Bijbel dat er daadwerkelijk een secundaire vervulling van een profetie wordt aangewezen, waarbij er werkelijk een vervulling in het Oude Testament staat opgetekend en vervolgens nog een vervulling in het Nieuwe. Er zijn meer van zulke gevallen, maar niet veel meer. Het is tamelijk ongebruikelijk, maar ik denk dat dat is wat we hier voor ons hebben.

14

Immanuel als aanduiding van Jezus

Dat zou verklaren waarom er, nadat over de geboorte van het kind is gesproken, in Jesaja 7:15 staat:

Boter en honing zal Hij eten, totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen.

JESAJA 7:15

Nu komen er een paar vragen op. Allereerst: waarom wordt het kind Immanuel genoemd? Jezus is nooit zo genoemd.

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven. Boter en honing zal Hij eten, totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen. Voorzeker, voordat de jongen in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen, zal het land verlaten zijn, namelijk het land van de twee koningen voor wie u in angst verkeert.

JESAJA 7:14-16

Als dat naar Jezus verwijst, dan is dat niet hoe Hij werd genoemd. Hij werd Jezus genoemd, niet Immanuel.

Maar we moeten beseffen dat de uitdrukking die in de gebruikte Engelse vertaling met ‘Zijn Naam zal genoemd worden’ wordt weergegeven, voor de Hebreeër eenvoudigweg een manier is om te zeggen wie Hij werkelijk zal zijn. Het gaat er niet om hoe mensen Hem daadwerkelijk zullen noemen, maar om Wie Hij werkelijk is. Twee hoofdstukken later staat er in Jesaja eveneens:

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.

JESAJA 9:5

Ook daar staat dat Zijn Naam zo genoemd zal worden, maar Hij is nooit met een van die namen aangesproken. Het betekent dat dit is Wie Hij werkelijk is. Hij is God met ons. Hij is Wonderbare Raadsman, de machtige God.

In Jeremia staat:

Zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat Ik voor David een rechtvaardige SPRUIT zal doen opstaan. Hij zal als Koning regeren en verstandig handelen, Hij zal recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël onbezorgd wonen. Dit zal Zijn Naam zijn waarmee men Hem noemen zal: DE HEERE onze gerechtigheid.

JEREMIA 23:5-6

wat ‘de Heere, onze gerechtigheid’ betekent, en dat gaat over Christus. Zijn Naam zal zo genoemd worden. Ik denk dat het Jeremia 23:5 en 6 is.

Er zijn dus allerlei dingen waarvan gezegd wordt dat ze Jezus’ Naam zijn, terwijl ze niet werkelijk Zijn eigenaam waren. Het is niet de naam op Zijn geboortekte. Het is in feite een verwijzing naar Wie Hij is. Wanneer je die Man ziet, zie je God met ons. Wanneer je die Man ziet, zie je de machtige God, de eeuwige Vader. Je ziet Jehovah, onze gerechtigheid, enzovoort.

De Hebreeuwse bewoording moet niet ten onrechte worden opgevat als een voorspelling dat de werkelijke eigennaam van Jezus Immanuel zal zijn, of een van die andere namen die Hem in het Oude Testament worden gegeven.

15

Wrongel en honing in een verwoest land

Maar wat is dat met die wrongel en honing? Waarom gaat het over het eten van wrongel en honing? Zoals we zullen zien wanneer we de rest van dit hoofdstuk doornemen, zal er door de verwoesting die over het land komt weinig zijn om de bevolking in leven te houden. Het overblijfsel dat daar is, zal moeten leven van wrongel. Dat is een zuivelproduct dat ze konden krijgen als ze toevallig een jonge koe verzorgden of nog een beetje vee overhadden. Honing is iets wat je in de natuur kunt oogsten. De bijen maken die, en je kunt de honing in de natuur verzamelen. Met andere woorden, dit zijn dingen die je zonder landbouw kunt verkrijgen.

Er zal niet veel voedsel te krijgen zijn. Als je toevallig een geit of een koe hebt, kun je wat wrongel maken en een beetje eiwit binnenkrijgen. Als je koolhydraten nodig hebt, ga je eropuit en zoek je ergens wat honing in een honingraat. Zo zullen de mensen een tijdlang overleven, want er zullen eigenlijk geen landbouwproducten zijn, misschien vanwege het beleg.

Hoe dan ook, we zien bijvoorbeeld in vers 21:

Op die dag zal het gebeuren dat een man een jonge koe van de runderen en twee schapen zal houden. En het zal gebeuren dat hij van de veelheid aan melk die zij geven, boter zal eten; ja, boter en honing zal ieder eten die in het midden van het land is overgebleven.

JESAJA 7:21-22

Dat het kind wrongel en honing zal eten, betekent eenvoudig dat het zal leven in dezelfde periode waarin iedereen wrongel en honing eet. Het kind zal net als het volk in het algemeen gebrek lijden, maar niet erg lang, want de onmiddellijke dreiging zal verdwijnen wanneer Syrië en Israël verdwijnen.

16

Assyrië verwoest Israël en het land

Nu staat er in vers 17:

De HEERE zal over u, over uw volk en over het huis van uw vader dagen doen komen zoals er niet gekomen zijn vanaf de dag dat Efraïm zich van Juda afscheidde, namelijk de heerschappij van de koning van Assyrië!

JESAJA 7:17

Dat Assyrië tegen hen optrekt, is heel goed mogelijk een dreiging tegen het Noordelijke Koninkrijk. Hoewel Achaz in dit tafereel aanwezig is en hij de koning van het Zuidelijke Koninkrijk is, kan de godsspraak toch tegen Israël gericht zijn. Ik denk dat dit waarschijnlijk zo is. Als dat zo is, denk ik dat Jesaja zegt dat de Assyriërs tegen jou, Israël, in het noorden zullen optrekken. Het is net als wanneer hij tot Babylon spreekt, of tot anderen die niet werkelijk aanwezig zijn om te luisteren, en zelfs wanneer hij profeteert tegen een kind dat hem niet kan begrijpen. Het is eenvoudig een manier van spreken: je spreekt tot iemand over dingen die op hem betrekking hebben, of hij je nu kan horen of niet. Het wordt vastgelegd, en vervolgens komen wij te weten wat hij tegen hen te zeggen had.

Maar de Heere zal de koning van Assyrië tegen je laten optrekken. Ik denk dat hier een nieuw gedeelte begint. Vers 16 vormt volgens mij het einde van de profetie die rechtstreeks op Achaz van toepassing is. Maar omdat hij nu ter sprake heeft gebracht dat de twee koningen van Israël en Syrië uitgeschakeld zullen worden, spreekt hij hen aan alsof hij zegt: 'O Syrië, o Israël, de koning van Assyrië zal tegen jullie worden

ingezet.’ Dat is volgens mij wat hier gebeurt. Er staat dat de dingen die over je zullen komen erger zijn dan alles wat er gebeurd is sinds Israël zich in de dagen van Rehabeam van Juda afscheidde, de ergste ramp die Israël heeft meegemaakt.

Op die dag zal het gebeuren dat de HEERE de vliegen naar Zich toe zal fluiten die zich aan het einde van de rivieren van Egypte bevinden, en de bijen die in het land van Assyrië zijn. Ze zullen komen en allemaal neerstrijken in de dalen tussen de steile rotswanden, in de kloven van de rotsen, op alle doornstruiken en op alle drinkplaatsen. Op die dag zal de Heere met een scheermes, ingehuurd aan de overzijde van de rivier de Eufraat, namelijk de koning van Assyrië, het hoofd- en het schaamhaar afscheren; en het zal ook de baard wegnemen.

JESAJA 7:18-20

Opnieuw wordt Israël vergeleken met een man met haar, en dat haar wordt afgeschoren. Hij maait de bevolking gewoon neer, zoals je bij het scheren de haren op je gezicht afscheert. De mensen worden neergemaaid als haren op een lichaam.

Ook zal het op die dag gebeuren dat elke plaats die daar was met duizend wijnstokken, ter waarde van duizend zilverstukken, zal dienen voor dorens en distels. Alleen met pijl en boog zal men daar kunnen komen, want heel het land zal vol dorens en distels zijn. Ook al de wijn bergen, die met de schoffel geschoffeld worden, daar zal geen mens komen, uit vrees voor dorens en distels. Het zal echter alleen nog kunnen dienen om runderen in te drijven of om het door kleinvee te laten vertrappen.

JESAJA 7:23-25

Het is niet duidelijk waarom mensen uit angst voor doornstruiken en distels zouden vermijden een heuvel met een hak te bewerken, tenzij hiermee wordt gezegd dat de distels en doornstruiken zo dicht zullen groeien dat je ze eenvoudig niet kunt verwijderen zonder zelf opgehaald te worden. Maar het is mogelijk dat de doornstruiken en distels hier op boosaardige vijanden slaan, zoals in sommige andere passages het geval lijkt te zijn. Dat is hier niet duidelijk. Maar misschien zegt hij dat je het gebied niet zult kunnen gebruiken omdat de goddelozen, de doornstruiken en distels, het gebied bewonen. Een deel van deze beeldspraak is moeilijk te begrijpen, en het is moeilijk te bepalen hoe die met het oog op de vervulling bedoeld is.

17

Siloah en de overstromende Eufraat

Vervolgens hebben we hoofdstuk 8, de verzen 1 tot en met 4, al gelezen. Dat ging erover dat hij naar de profetes ging en dit kind bij haar verwekte. Vers 5 van hoofdstuk 8 zegt:

De HEERE sprak opnieuw tot mij: Omdat dit volk versmaadt de zacht stromende wateren van Siloah, en er vreugde is bij Rezin en de zoon van Remalia, daarom, zie, doet de Heere over hen opkomen de machtige, geweldige wateren van de rivier de Eufraat, namelijk de koning van Assyrië met al zijn luister. Deze zal buiten al zijn stroom beddingen treden, en over al zijn oevers heenstromen.

JESAJA 8:5-7

Met de rivier wordt altijd de Eufraat bedoeld. Wanneer er in de Bijbel eenvoudigweg „de rivier” staat, wordt daarmee de Eufraat bedoeld. Er staat dat zij het water uit deze bron van Siloah weigeren. Dit was in feite de enige zoetwaterbron binnen de muren van Jeruzalem. Het was dus een watervoorziening in de stad die in tijden van belegering stand kon houden. Maar het was duidelijk het water dat God hun verschaftte en waarmee Hij in de behoeften van de stad voorzag. Het staat symbool voor Gods voorziening. Je weigert Gods voorziening. Je weigert Gods oplossingen, de

wateren van Siloah die zachtjes stromen. Het zou goed met je kunnen gaan. God zou zachtzinnig met je omgaan. Maar in plaats daarvan verheug je je in iemand anders. Daarom zullen de wateren van de Eufraat, waarmee Assyrië wordt bedoeld, opkomen, en dat zal niet zachtzinnig zijn. Het zal als een overstroming zijn.

Er staat in vers 7:

Het machtige water van de rivier, de koning van Assyrië in al zijn glorie, zal buiten al zijn geulen treden en over al zijn oevers heen stromen.

Hij treedt buiten alle oevers van de rivier, wat betekent dat hij het land van andere volken binnenstroomt.

Hij dringt door tot in Juda, overspoelt het, trekt er doorheen, hij reikt tot aan de hals, en zijn uitgebreide vleugels zullen de volle breedte van Uw land innemen, Immanuel!

JESAJA 8:8

Ik geloof dat vers 6 en 7 over Israël gaan, het noordelijke koninkrijk. Zij zijn degenen die zich verheugen in Rezin en de zoon van Remalia. Zij hebben een verbond met hem gesloten.

Rezin en de zoon van Remalia zijn de twee koningen van Syrië en Israël. Het noordelijke koninkrijk verheugt zich in hen, en zij zijn degenen die onder de voet gelopen zullen worden. Maar in vers 7 staat dat die overstromende rivier, die door Assyrië stroomt en het wegvaagt, ook Juda zal binnenstromen en dat land zal bedekken, behalve het hoofd, dat wil zeggen: behalve Jeruzalem. Juda is als een dier of een mens die zich in een overstroming bevindt en van wie alleen het hoofd boven water uitsteekt. Het water is tot aan de nek gekomen en het land van Immanuel binnengestroomd, het land van Jesaja's zoon.

18

God is met Juda tegen zijn vijanden

Volken, loop te hoop, en word verpletterd! En neem ter ore, allen die in verre landen zijn, omgord u en word verpletterd; omgord u en word verpletterd!

JESAJA 8:9

Hebben jullie me de eerste keer niet gehoord?

Beraam een plan — het zal verijdel worden! Spreek een woord — het zal niet tot stand komen! Want God is met ons.

JESAJA 8:10

Dat is nog een keer dat Immanuel in deze passage voorkomt.

Dit is duidelijk gericht tot Syrië en Israël. Deze profetie is niet tegen Juda gericht, hoewel Juda wordt genoemd als een land dat ook de overstrooming door Assyrië ondervindt. Maar dit gaat in werkelijkheid over de vernietiging van die koningen die Juda hier bedreigen. Hij zegt: „Ga je gang, maak jullie plannen, beraadslaag met elkaar. Het zal op niets uitlopen. Jullie zullen deze stad niet overwinnen, want God is in deze stad. God is met ons.”

Dat is verbazingwekkend, gezien het feit dat de stad zo ver van God verwijderd was. Maar het was op dat moment niet Gods wil om haar te vernietigen. Er was blijkbaar een groter overblijfsel van trouwe mensen in Juda dan in Israël. Voor Israël was de tijd gekomen. Voor Juda nog niet. Daarom zou God hen op dat moment bewaren.

Vers 11:

Immers, zo heeft de HEERE tegen mij gezegd, toen Zijn hand mij te sterk werd en Hij mij onderwees dat ik niet in de weg van dit volk moest gaan:

JESAJA 8:11

Dit is wat God tegen hem zei:

U mag geen samenzwering noemen alles wat dit volk een samenzwering noemt; en waar zij voor bevreesd zijn, daarvoor mag u niet bevreesd zijn en niet schrikken. De HEERE van de legermachten, Hem moet u heilig achten; Hij is uw vrees en Hij is uw verschrikking.

JESAJA 8:12-13

Met andere woorden, laat Hem degene zijn voor Wie je vreest,

Hij zal tot een heiligdom voor u zijn, tot een steen des aanstoots, en tot een rots waarover men struikelt voor de beide huizen van Israël, tot een strik en een val voor de inwoners van Jeruzalem. Velen onder hen zullen struikelen, vallen en gebroken worden, verstrikt raken en gevangen worden.

JESAJA 8:14-15

Hetzelfde woord wordt elders voor tabernakel gebruikt, maar in dit geval betekent het een veilige plaats.

Het is duidelijk dat er in deze verzen materiaal staat dat in het Nieuwe Testament wordt geciteerd. Het gedeelte over:

U mag geen samenzwering noemen alles wat dit volk een samenzwering noemt; en waar zij voor bevreesd zijn, daarvoor mag u niet bevreesd zijn en niet schrikken. De HEERE van de legermachten, Hem moet u heilig achten; Hij is uw vrees en Hij is uw verschrikking.

JESAJA 8:12-13

of:

maar heilig God, de Heere, in uw hart; en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en ontzag.

1 PETRUS 3:15

wordt door Petrus aangehaald in 1 Petrus 3:15. Hij citeert uit deze passage over niet verontrust of bevreesd zijn, en hij doet dat in de context waarin christenen niet bang hoeven te zijn voor vervolging.

Wanneer er staat:

Noem het geen samenzwering.

betekent dat met andere woorden: richt je ogen niet op wat mensen van plan zijn te doen, hoe machtig ze ook zijn en met hoevelen ze zich ook verenigen. Degenen die zich arm in arm tegen de Heere verenigen, zullen niet slagen. Daarom is het voor jou geen probleem als er een samenzwering is. Je vertrouwt eenvoudigweg op God. Dat is duidelijk een relevante boodschap voor mensen die zich tegenwoordig zorgen maken over samenzweringen, want er zijn samenzweringen. Maar het is niet de bedoeling dat je daarop gericht bent. Je kunt er toch niets aan doen. Laat de Heere eenvoudigweg je veilige plaats zijn. Laat Hem degene zijn voor Wie je vreest en voor Wie je ontzag hebt.

19

Jezus als steen des aanstoots

Wanneer er in vers 14 staat:

Hij zal tot een heiligdom voor u zijn, tot een steen des aanstoots, en tot een rots waarover men struikelt voor de beide huizen van Israël, tot een strik en een val voor de inwoners van Jeruzalem.

JESAJA 8:14

dan herken je dat vast als een vers dat van tijd tot tijd in het Nieuwe Testament wordt aangehaald, en niet slechts één keer. Het wordt op Jezus toegepast. Dus Hij Die in vers 13 Jahweh is, is Jezus. Iedere keer dat het Nieuwe Testament vers 14 aanhaalt, wordt het op Jezus toegepast. Petrus haalt het aan in 1 Petrus 2:8. Paulus haalt het aan in Romeinen 9:33: Jezus is de steen des aanstoots. Maar hier is het Jahweh. Dat de christelijke schrijvers dit zonder enige verantwoording op Jezus toepassen, betekent dat zij het als vanzelfsprekend beschouwen dat wat in Jesaja over Jahweh wordt gezegd, in werkelijkheid over Jezus gaat. Hij is Jahweh.

Wat Hij zegt, is dat God dingen zal doen op een manier die de Joden als geheel waarschijnlijk niet zullen waarderen, en dat zij daarover kunnen struikelen. Toen Johannes de Doper niet bepaald onder de indruk was van de manier waarop Jezus te werk ging, stuurde hij boodschappers om te vragen:

Bent U degene die komen zou of niet?

Jezus stuurde boodschappers terug naar Johannes en zei:

En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ga heen en bericht Johannes wat u hoort en ziet: blinden worden ziende en kreupelen kunnen lopen; melaatsen worden gereinigd en doven kunnen horen; doden worden opgewekt en aan armen wordt het Evangelie verkondigd;

MATTHEÛS 11:4-5

Hij zegt:

en zalig is hij die aan Mij geen aanstoot neemt.

MATTHEÛS 11:6

Met andere woorden: „Ik doe de dingen niet zoals jij wilt dat Ik ze doe. Je zou daaraan aanstoot kunnen nemen, of erover kunnen struikelen. Doe dat niet. Vertrouw Mij. Ik weet wat Ik doe.” De gebruikte Engelse vertaling gebruikt hier een vorm van het werkwoord ‘struikelen’.

Dat betekent: „Vertrouw Mij.” Maar als je Mij niet vertrouwt, zul je in de war raken door wat Ik doe. Je kunt erover struikelen. Het kan je ten val brengen. Je kunt je geloof verliezen. Zo is God soms, en zo is God hier in Israël en Juda aan het werk. Hij zegt dat sommige mensen erover zullen struikelen. In vers 15 staat:

Velen onder hen zullen struikelen, vallen en gebroken worden, verstrikt raken en gevangen worden.

JESAJA 8:15

Vers 16 zegt nu:

20

Jesaja verzegelt zijn getuigenis

Bind het getuigenis toe! Verzegel de wet onder Mijn leerlingen! Ik zal de HEERE verwachten, Die Zijn aangezicht verbergt voor het huis van Jakob; op Hem zal ik hopen. Zie, ik en de kinderen die de HEERE mij gegeven heeft, dienen tot tekenen en wonderen in Israël, afkomstig van de HEERE van de legermachten, Die op de berg Sion woont.

JESAJA 8:16-18

betekent kennelijk: neem deze dingen die Jesaja heeft geschreven, wikkel ze in, breng er een zegel op aan, bind ze samen en vertrouw ze toe aan de zorg van trouwe mannen, het overblijfsel in Israël dat Jesaja volgde. Zij zouden het bewaren, en kennelijk hebben ze dat ook gedaan. Het is niet waarschijnlijk dat Jesaja zijn geschriften in zijn eentje heeft bewaard. Hij droeg ze over aan zijn discipelen, en zij bewaarden ze. Jesaja zelf werd later gedood, waarschijnlijk door Manasse, maar zijn discipelen hebben zijn woorden kennelijk bewaard, zodat wij ze vandaag hebben.

Je bindt ze samen en verzegelt ze omdat ze er naar alle waarschijnlijkheid ook een datum op zouden zetten. Omdat ze samengebonden waren, was het duidelijk dat niemand er iets aan had toegevoegd. Wanneer je op een later tijdstip het zegel verbreekt en ziet wat erin staat, zie je dat wat geschreven was, in vervulling is gegaan. Dat het gedurende de hele tussenliggende periode samengebonden is gebleven, laat zien dat het niet pas onlangs geschreven of eraan toegevoegd is. Het wordt een getuigenis van de waarachtigheid van de profeet: zijn woorden waren op een bepaalde datum verzegeld, en toen ze werden geopend, waren ze, jawel, in de tussentijd in vervulling gegaan.

Wanneer hij zegt:

Hier ben ik, met de kinderen die de Heer mij heeft gegeven.

zegt hij dit kennelijk tegen God. Hij zegt: „Ik ga op de Heere wachten. Ik ga naar God uitzien. Ik ga voor God verschijnen. Hier ben ik, God, en mijn kinderen ook. Wij zijn de tekenen en wonderen die U aan Israël hebt gegeven. Wij wachten op U.”

21

Jesaja als voorafbeelding van Christus

Deze uitspraak:

Hier ben ik, met de kinderen die de Heer mij heeft gegeven.

wordt in Hebreëen 2:13 zelfs aangehaald alsof Jezus aan het woord is. De schrijver van Hebreëen wijst erop dat Jezus, hoewel Hij natuurlijk God was en groter dan wij allemaal, Zich er niet voor schaamde Zich te vernederen en ons broeders en kinderen te noemen. Hij haalt enkele verzen uit het Oude Testament aan om dat punt duidelijk te maken.

Hebreëen 2:11 zegt:

Immers, zowel Hij Die heiligt als zij die geheilgd worden, zijn allen uit één. Daarom schaamt Hij Zich er niet voor hen broeders te noemen,

HEBREËN 2:11

Met ‘Hij Die heiligt’ wordt Jezus bedoeld en met ‘zij die geheilgd worden’ worden wij bedoeld. Dat wil zeggen: wij hebben allemaal dezelfde natuur; wij zijn allemaal mensen. Jezus vernederde Zich om een van ons te worden.

Het is verbazingwekkend dat Hij, Die onze Schepper is, Zich werkelijk zou vernederen om over ons te spreken als Zijn broeders, bijna als Zijn gelijken.

Hij haalt Psalm 22:22 aan:

Ik zal Uw Naam mijn broeders vertellen, in het midden van de gemeente zal ik U loven.

PSALMEN 22:23

Hoewel David in Psalm 22 aan het woord is, wordt het toegeschreven aan Jezus, Die ons Zijn broeders noemt. Vervolgens haalt hij in vers 13 nog een paar verzen aan: Jesaja 8:17 en 8:18.

Ik zal de HEERE verwachten, Die Zijn aangezicht verbergt voor het huis van Jakob; op Hem zal ik hopen.

JESAJA 8:17

komt uit Jesaja 8:17, en vervolgens opnieuw:

Zie, ik en de kinderen die de HEERE mij gegeven heeft, dienen tot tekenen en wonderen in Israël, afkomstig van de HEERE van de legermachten, Die op de berg Sion woont.

JESAJA 8:18

wat het volgende vers is.

Hij haalt twee verzen aan waarin Jesaja over zichzelf en zijn kinderen spreekt, en past ze toe alsof Jezus Degene is Die spreekt. Het idee is dat Jezus ons Zijn broeders noemt en ons Zijn kinderen noemt. Met andere woorden, Hij verwaardigt Zich ons tot Zijn naaste verwanten te rekenen, ook al is Hij God en zijn wij dat niet.

Het punt hier is dat Jesaja zelf nu blijkbaar wordt gezien als een voorafbeelding van Christus, net zoals David dat is. De schrijver van Hebreeën citeert David in Psalm 22 en zegt dat Jezus daar aan het woord is. Hij citeert Jesaja en zegt dat Jezus daar ook aan het woord is. Dat betekent dat veel personen in het Oude Testament worden behandeld als voorafbeeldingen van Christus. Wat zij over zichzelf zeggen, wordt dus gezien als iets wat ook van toepassing is op wat Jezus zou zeggen en op Hemzelf.

22

Gods woord tegenover dodenbezweering

Laten we naar de laatste paar verzen kijken, te beginnen bij Jesaja 8:19. Daar staat:

Wanneer zij dan tegen u zeggen: Raadpleeg de geesten van doden, en waarzeggers met hun gelispel en geprevel — zeg dan: Moet een volk zijn God niet raadplegen? Moet men voor de levenden de doden raadplegen?

JESAJA 8:19

Blijkbaar deden de mensen dat in plaats van zich in Jeruzalem tot God te wenden. Ze willen weten wat er gebeurt, dus gaan ze met een waarzegger of een dodenbezweerder praten om contact te leggen met de doden en informatie van hen te krijgen.

Hij zegt:

Wanneer zij dan tegen u zeggen: Raadpleeg de geesten van doden, en waarzeggers met hun gelispel en geprevel — zeg dan: Moet een volk zijn God niet raadplegen? Moet men voor de levenden de doden raadplegen? Terug naar de wet en het getuigenis! Als zij niet overeenkomstig dit woord spreken, zal er voor hen geen dageraad zijn.

JESAJA 8:19-20

De dodenbezweerdere spreken niet op dezelfde manier als Jesaja sprak. Jesaja gaf het woord van de Heere. Als ze niet spreken in overeenstemming met wat hij zei, dan hebben ze het eenvoudigweg bij het verkeerde eind. Ze verkeren in duisternis; volgens de aangehaalde Nederlandse tekst zal er voor hen geen dageraad zijn. De gebruikte Engelse vertaling zegt hier dat er geen licht in hen is.

De gebruikte Engelse vertaling vervolgt met: ‘En zij zullen erdoorheen trekken.’ Dit lijkt helemaal terug te grijpen op vers 10, waar het over de agressie van Assyrië ging. Met ‘erdoorheen’ wordt Juda bedoeld.

Men zal er terneergedrukt en hongerig rondtrekken. Wanneer het gebeurt dat men hongerlijdt, zal men uitbarsten in woede, en zijn koning en zijn God vervloeken. Of men de blik nu naar boven richt, of naar de aarde kijkt, zie, er zal benauwdheid en duisternis zijn, angstaanjagende donkerheid. En men zal voortgedreven worden, het donker in.

JESAJA 8:21-22

Met ‘zij’ wordt hier volgens mij terugverwezen naar Assyrië. Het zou natuurlijk ook kunnen teruggrijpen op Israël of iemand anders. Dat is moeilijk te zeggen. Het is helemaal niet duidelijk naar wie het Engelse voornaamwoord ‘zij’ in vers 21 verwijst, want in de voorafgaande tien verzen staat geen duidelijk antecedent, tenzij het de discipelen van Jesaja waren, wat niet waarschijnlijk lijkt. De aangehaalde Nederlandse vertaling gebruikt hier het onpersoonlijke ‘men’. Daarom zei ik Assyrië. Het zou Israël kunnen zijn. Het maakt eigenlijk niet uit. Het punt is dat alle partijen, alle slechteriken — Israël, dat door Syrië vernietigd zal worden, en Assyrië, dat zelf onder Gods oordeel zal komen — vrijwel op dezelfde manier beschreven kunnen worden. Uiteindelijk zullen zij zelf de duisternis in worden gedreven. We komen hier nog op terug.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Jesaja 7:1
- Jesaja 7:2
- Jesaja 7:3
- Jesaja 7:4-7
- Jesaja 7:8

- Jesaja 7:9
- Jesaja 7:10-11
- Jesaja 7:12
- Psalmen 91:11-12
- Jesaja 7:13
- Jesaja 7:11
- Jesaja 7:14-16
- Mattheüs 1:23
- Jesaja 8:1-4
- Jesaja 8:8
- Jesaja 7:14
- Jesaja 8:18
- Jesaja 37:22
- Hosea 11:1
- Jesaja 7:15
- Jesaja 9:5
- Jeremia 23:5-6
- Jesaja 7:21-22
- Jesaja 7:17
- Jesaja 7:18-20
- Jesaja 7:23-25
- Jesaja 8:5-7
- Jesaja 8:9
- Jesaja 8:10
- Jesaja 8:11
- Jesaja 8:12-13
- Jesaja 8:14-15
- 1 Petrus 3:15
- Jesaja 8:14
- Mattheüs 11:4-5
- Mattheüs 11:6
- Jesaja 8:15
- Jesaja 8:16-18
- Hebreëën 2:11

- Psalmen 22:23
- Jesaja 8:17
- Jesaja 8:19
- Jesaja 8:19-20
- Jesaja 8:21-22

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.